

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	อิทธิพลของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ที่มีต่อกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย
ชื่อผู้เขียน	:	อมรเทพ เมืองแสน
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณัย ฌ นคร
สาขาวิชา	:	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	:	2548

บทคัดย่อ

จากการศึกษาของผู้เขียนได้พบว่า ในช่วงก่อนที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะมีผลใช้บังคับนั้น ตำรากฎหมายลักษณะพยานรวมทั้งกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่างได้รับการแต่งขึ้นโดยบุคคลที่จบการศึกษาจากประเทศอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ระบบของการต่อสู้กันของกลุ่มความตามแบบอย่างของอังกฤษได้ถูกนำไปถ่ายทอดในโรงเรียนกฎหมาย ตลอดจนไปปรากฏในคำสอนของวิชากฎหมายลักษณะพยานและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การสืบพยานในคดีอาญาจึงกลายเป็นหน้าที่ของกลุ่มความโดยศาลวางเฉยต่อการค้นหาความจริง รวมทั้งมีการนำเอาแนวคำวินิจฉัยของศาลอังกฤษในเรื่องข้อยกเว้นในการรับฟังพยานบอกเล่ามาเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายไทย คำพิพากษาของศาลจึงเดินตามแนวทางของระบบกฎหมายแบบ Common Law ทั้งสิ้น

แม้ในเวลาต่อมาประเทศไทยจะเลือกเอาระบบกฎหมายตามแบบอย่างของประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายหรือ Civil Law โดยการจ้างนักกฎหมายจากกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรปมาเป็นผู้ร่าง และเห็นผลอย่างชัดเจนเมื่อ มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปี พ.ศ. 2478 บทบัญญัติตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ ได้เดินตามแบบอย่างของกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายหรือ Civil Law ที่การดำเนินคดีอาญาหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์และความเคร่งครัดต่อแบบพิธี การค้นหาความจริงในคดีอาญาเป็นเรื่องของความร่วมมือกันขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมที่จะต้องร่วมกันค้นหาความกระจ่างชัดของคดี และศาลซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่หลักในการสืบพยานมีอิสระอย่างเต็มที่ในการเรียกพยานมาสืบ ซึ่งศาลเองจะต้องกระตือรือร้นในการแสวงหาพยานหลักฐาน แต่ศาลไทยในยุคที่มีประมวลกฎหมายก็ยังคงจำกัดบทบาทของตนอยู่ ซึ่งเหตุผลหลักมาจากการเรียนการสอนกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญา และกฎหมายลักษณะพยาน ที่ยังคงได้รับการถ่ายทอดโดยนักกฎหมายส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาจากประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Common Law

ตำรากฎหมายในยุคที่มีประมวลกฎหมายจึงไม่อาจแยกอดีตออกจากปัจจุบันได้ ความเป็นปัจจุบันในอดีต ได้ทำให้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยยังคงเป็นศาสตร์ของนักกฎหมายฝ่ายปฏิบัติอยู่เช่นเดิม และอิทธิพลของนักกฎหมายฝ่ายปฏิบัตินี้เอง ได้ส่งผลให้หลักกฎหมายกับทางปฏิบัติในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีความแตกต่างกัน อันก่อให้เกิดความสับสนต่อความเข้าใจในระบบกฎหมาย และนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมของไทย

Thesis Title : Influence of Common Law towards Thai Criminal Procedure Law
Author : Amornthep Muangsaen
Thesis Advisor : Asso. Prof. Dr. Udom Ratta-amarit
Co-Thesis Advisor : Assist. Prof. Dr. Pinai Na Nakorn
Department : Law
Academic Year : 2005

ABSTRACT

From this study, it is found that before the Criminal Procedure Code was enforced, text books on Evidence Law as well as Criminal Procedure Law were written by mostly those who graduated from England. The battle system in Courts between both parties based on practices in England was imparted in the law school. It was also apparent in lectures of Evidence Law and Criminal Procedure Law. Consequently, the taking of evidence in criminal cases was regarded as the duty of both parties. In this regard, the Courts were impartial in finding the facts. Moreover, the judgments of English Courts regarding the Exclusionary Rule of Hearsay were brought to be a part of Thai law. All of the Courts' judgments were followed the Common Law.

Despite its adoption of legal system which is similar to those countries applying Codification Law or Civil Law, the Thai Courts still have their roles restricted due to the fact that they have been largely influenced by the Criminal Procedure Law and Evidence Law lessons learnt from most lawyers who graduated from the Common Law countries. The Codification Law or Civil Law in Thailand was drafted by the hired European lawyers. It was also obvious that when the Criminal Procedure Code was promulgated in B.E. 2478 (1935), the provisions together with all principles in the Criminal Procedure Code followed the Codification Law or Civil Law countries of which the criminal case proceedings were free from the principles and formality restrictions. In finding facts for criminal cases, the co-operation among organizations in justice proceedings is needed. They have to jointly find the certainty of the particular cases. In addition, the Courts which are mainly responsible for taking evidence have to be fully independent and competent to call for evidence adduction. The Courts have to be enthusiastic in finding evidence.

In legal texts during the codification age, it was impossible to separate the blending of past and present contents. The modern texts embedded by the out-of-date contents had caused the Thai Criminal Procedure Law to remain the science for professional lawyers. The influence of this group of professional lawyers had also brought about differences between the legal principles and actual practices in Criminal Procedure Law. Thai created confusing in legal system and further led to various problems within the Thai justice proceedings.

D
P
U